

- наступальна (коли впроваджується активний менеджмент, модернізація техніки, пошук нових ринків збуту продукції, тощо);
- стратегія захисту (коли передбачається радикальна мінімізація витрат, обсягів реалізації, закриття окремих підрозділів підприємства тощо) [2].

Також, слід зазначити, що вживання відповідних заходів та використання стратегій залежить від стадії життєвого циклу підприємства та від етапу антикризового менеджменту, адже кожний етап супроводжується різними ризиками, які здатні призвести до погіршення ситуації на підприємстві. На будь якому етапі антикризового управління ефективними будуть такі стратегії, які забезпечать підприємству утримувати та збільшувати свою присутність на ринку [3].

Підприємництва стискаються з низками проблем, які можуть призвести то кризи, тобто небезпека кризи існує постійно, через що дуже важливо розпізнати ознаки її настання та обґрунтовано оцінити можливості її вирішення.

Антикризове управління є важливим аспектом менеджменту підприємства в сучасних умовах. Для ефективного управління ризиками необхідно розробити чіткі та надійні стратегії, вдосконалити комунікацію на підприємстві. Приймаючи вірні стратегії, підприємство може зменшити або уникнути виникнення ризиків, забезпечити довгостроковий успіх.

Список використаних джерел:

1. Інтернет портал - Онлайнконсультант. Безпека. «Хто такий кризовий менеджер і чим він займається». <https://bezpeka.isu.net.ua/news/511532-khto-takiy-krizoviy-menedzher-i-chim-vin-zaymaetsya>
2. Гришова І.Ю., Гнатєва Т.М. Управління ризиками у контексті стратегії антикризового управління. Український журнал прикладної економіки. 2016. Т. 1. № 3.
3. Шатайло О. А. Змістовна характеристика системи антикризового управління. Бізнес Інформ. 2019. № 5.

АНАЛІЗ ВАРТОСТІ РЕСТАВРАЦІЇ ІСТОРИЧНИХ ОБ'ЄКТІВ В СУЧАСНИХ УМОВАХ

БЛАГОЙ Віталій Валерійович,

канд. екон. наук, доцент,

КАПІНОС Таїсія Сергіївна,

здобувач вищої освіти

Харківський національний університет

міського господарства імені О. М. Бекетова

Історичні об'єкти відіграють важливу роль у збереженні культурної спадщини, свідчать про минуле та формують наше розуміння світової історії. Однак умови їх експлуатації залежать від часу та природних чинників, що вимагає докладання постійних зусиль щодо їх збереження та відновлення. У

багатьох випадках історичні будівлі надають місцевості особливого характеру та самобутності. Реставрація забезпечує збереження їх автентичності та унікальності.

Історична реставрація передбачає відновлення об'єкта чи споруди з огляду на його історичний характер, а не просто відновлення його функціональності. Вона часто пов'язана з високою комплексністю робіт. Відновлення архітектурних деталей, консервація унікальних матеріалів та відтворення стилів минулих епох вимагає великої кількості фахівців та високотехнологічного обладнання.

Здійснення аналізу вартості реставрації історичних об'єктів є важливим кроком при прийнятті рішення про проведення такого проєкту. Цей процес є достатньо багатоетапним і включає в себе: оцінку стану об'єкта; визначення обсягу робіт; оцінку матеріальних витрат; вартість робочої сили; витрати на проєктування та нагляд; земельні та правові витрати; резервний фонд; податки та збори; порівняння з очікуваною користю; фінансування та залучення ресурсів. Такий аналіз допомагає визначити витрати та фінансову виправданість реставрації.

Джерела фінансування для реставрації історичних об'єктів можуть включати державні гранти, приватні інвестиції, спонсорську підтримку, благодійні внески, культурні фонди, туристичні доходи, а також місцеві та міжнародні програми збереження культурної спадщини.

Історична реставрація є важливою інвестицією не лише в сьогодення, а й у майбутнє. Для реставраторів збереження історії через споруду чи залишки об'єкта є достатнім, щоб виправдати їхні зусилля. Але є й інші, більш помітні причини для людей, які пов'язані з цим безпосередньо.

Реставровані історичні об'єкти стають магнітами для туристів, що сприяє розвитку туристичної індустрії. Вони приваблюють людей, які цікавляться культурою та історією, та сприяють культурному обміну.

Реставрація може створювати робочі місця та підтримувати економічний розвиток у вигляді інвестицій у будівництво та туризм. Відновлені об'єкти можуть також підвищити цінність нерухомості та приносити прибуток місцевим громадам.

Також реставрація може включати в себе заходи з підвищення стійкості будівель до природних катастроф, таких як землетруси чи повені, що допомагає зменшити ризик втрати цінних об'єктів.

Реставрація історичних об'єктів має велике соціальне значення для збереження культурної спадщини та стимулювання економічного розвитку, але слід пам'ятати, що вона вимагає обережного планування, аналізу витрат та забезпечення фінансування для успішної реалізації її проєктів.

Список використаних джерел:

1. Владимірова М.С., Рижкова В.О. «Реконструкція історичного центру міста як елемент стратегії розвитку регіону», 2017
2. «Що таке історична реставрація? І чому це важливо?» URL: <https://mitchellrestoration.com/what-is-historical-restoration-and-why-is-it-important/>

ІМПАКТ-ІНВЕСТИВАННЯ: ІННОВАЦІЙНІ ФІНАНСОВІ МОДЕЛІ ДЛЯ ПІДТРИМКИ СТАЛОГО РОСТУ

БЛАГОЙ Віталій Валерійович,

канд. екон. наук, доцент,

КОМОВА Світлана Сергіївна,

здобувач вищої освіти

*Харківський національний університет
міського господарства імені О. М. Бекетова*

Сучасний світ стикається зі складними викликами, які пов'язані зі змінами клімату, соціальною нерівністю та виснаженням природних ресурсів. У такому контексті питання сталого зростання стають надзвичайно актуальними. Сталого зростання не можна досягти, ігноруючи соціальні та екологічні аспекти розвитку, і саме тут імпаکت-інвестування виявляється наступним кроком не тільки у фінансовій сфері, а і в соціальній та екологічній сферах. Метою дослідження є розгляд імпакт-інвестування та інноваційних фінансових моделей, які допомагають підтримувати стале зростання, забезпечуючи при цьому позитивний вплив на соціум та навколишнє середовище. Дослідження ґрунтується на переконанні, що інвестиції - це не лише засіб отримання фінансового прибутку, але й потужний інструмент для здійснення змін у світі.

Сьогодні багато людей та організацій прагнуть не лише до фінансового успіху, але й до досягнення позитивного суспільного та екологічного впливу, тому компанії та організації використовують підхід імпакт-інвестування. Імпакт-інвестування – це підхід, який має на меті сприяти досягненню вимірюваних позитивних соціальних і екологічних впливів що ведуть до суттєвих позитивних змін, у тому числі й отримання фінансової вигоди [1]. У використанні цього підходу прибутковість не обов'язково має бути високою і часто є нижчою за середню норму прибутку для бізнесу в цій країні або у світі. Однак, імпакт-інвестиції повинні мати якісь чіткі соціальні чи екологічні цілі, а позитивний вплив такого бізнесу повинен вимірюватися за чіткими критеріями і звітуватися перед суспільством. Цей підхід описується трьома принципами: очікування фінансової прибутковості, намір вирішувати соціальні чи екологічні виклики, зобов'язання щодо вимірювання та звітування щодо передбачуваного соціального впливу та впливу на навколишнє середовище [2].

Імпакт-інвестування передбачає використання інноваційних фінансових моделей для підтримки сталого зростання. Однією з таких моделей є соціальні облігації, які призначені для фінансування проектів, спрямованих на соціальну підтримку, такі як розвиток освіти, охорона здоров'я, або скорочення викидів